

ИСПИТИВАЊЕ НИВОА ЗНАЊА СТУДЕНАТА МЕДИЦИНСКОГ ФАКУЛТЕТА У ПРИШТИНИ О БОЛНИЧКИМ ИНФЕКЦИЈАМА

Самарџић С.¹, Симовић Т.², Ђорђевић З.¹, Денић ЈБ.³

¹Институт за епидемиологију, Медицински факултет Приштина

²Институт за заштиту здравља, Крушевац

³Институт за епидемиологију, Медицински факултет Београд

THE LEVEL OF KNOWLEDGE OF STUDIES OF MEDICAL FACULTY PRIŠTINA ABOUT NOSOCOMIAL INFECTIONS

Самарџић С.¹, Симовић Т.², Ђорђевић З.¹, Денић ЈБ.³

¹Institute of Epidemiology, Medical faculty Priština

²Institute of Public Health Kruševac

³Institute of Epidemiology, Medical faculty Belgrade

SUMMARY

Nosocomial infectious (NI) are very big problem nowadays. The aim of this was to investigate the level of knowledge of medical students of University Priština about NI and to compare the knowledge level of preclinical with knowledge level of clinical students about NI. Cross-sectional study was conducted in May 2001. The instrument of survey was questionnaire with 28 questions which were distributed to all third-year (preclinical) students and to all fifth-year (clinical) students and to all fifth-year (clinical) students at the Medical Faculty Priština. The majority of third-year students (78,2%) and fifth-year students (91,1%) knew the definition of NI and their reservoirs (100,0%). The fifth-year students gave correct answers, statistically significant, more frequently ($X^2=4.62$; $df=1$, $p<0.05$). The majority of students (89,1% of third-year and 96,4% of fifth-year students) knew that NI could be prevented, but only 14,5% of third-year and 25% of fifth-year students considered handwashing the basic measure for prevention, although there is no statistically significant difference between third-year students ($X^2=2.62$; $df=1$, $p>0.05$). Around 98% students perceived the risk of NI for medical staff. Around 80% of students estimated that the additional lectures about NI are needed during the studies. The fifth-year students more frequently showed higher level of knowledge about multidrug-resistant bacteria ($X^2=17.77$; $df=1$, $p<0.01$). Approximately 70% of third-year students gained knowledge about NI from sources other than lectures, but 75% of fifth-year students gained that knowledge from lectures in epidemiology. Additional information about NI, especially about universal precaution, is needed for medical students. It is very important to appropriately organise the studies with more practical work in prevention of NI. The emphasis should be put on health education in order to increase knowledge about NI, general hygienic measures encouraging handwashing and correct use proper disinfectants in order to control the hospital environment.

Key words: Nosocomial infectious.

САЖЕТАК

Хоспиталне инфекције представљају велики проблем данашњице. Циљ овог рада је био да се испита ниво знања студената медицине Приштинског Универзитета о хоспиталним инфекцијама и упореди ниво знања студената који слушају предклиничке предмете са студентима који слушају клиничке предмете. Студије пресека су спроведене у мају 2001. године. Инструмент испитивања био је упитник са 28 питања које дат испитиваним студентима III (предклиничких) и V године (клиничких). Већина студената III године (78,2%) и V године (91,1%) знали су дефиницију хоспиталних инфекција и њихове резервоаре (100,0%). Студенти V године дали су тачне одговоре статистички значајно са већом учесталошћу ($X^2=4,62$, $s.s.=1$, $p<0.05$). Већина студената (89,1%) III година и 96,4% (V година) знају да хоспиталне инфекције могу бити превениране, али само 14,5% студената III године и 25,0% студената V године сматрају да је прање руку основна мера превенције, што не представља статистички значајну разлику ($X^2=2,62$, $s.s.=1$, $p>0.05$). Око 98,0% схвата да су ризиком од обољевања од хоспиталних инфекција обухваћени и здравствени радници. Око 80,0% студената сматра да су предавања о хоспиталним инфекцијама неопходна током студирања. Студенти V године су показали већи ниво знања о мултирезистенцији бактерија на лекове ($X^2=17,77$, $s.s.=1$, $p<0.01$). Приближно 70,0% студената III године стекли су знање о хоспиталним инфекцијама из извора изван предавања, али 75,0% студената V године стекли су знање на предавањима из епидемиологије. Најновије информације о хоспиталним инфекцијама, посебно о универзалној предострожности неопходне су за студенте медицине. Веома је важно на одговарајући начин организовати практичну наставу у вези са хоспиталним инфекцијама. Нагласак мора да буде стављен на здравствену едукацију у смислу да се повећа знање о хоспиталним инфекцијама, опште хигијенске мере, подстицање прања руку и коректне употребе одговарајућих дезинфицијенаса са задатком да се контролише болничка средина.

Кључне речи: Хоспиталне инфекције

УВОД

Хоспиталне инфекције (НИ) представљају велики проблем медицинске праксе у читавом свету. Мада су подаци о болничким инфекцијама оскудни, оне се региструју и у најразвијенијим земљама, са учешћем у укупном разбољевању, у појединим одељењима, и до 65%. У земљама у развоју НИ олакшана је чињеницом неадекватног образовања здравственог особља као и њиховог квалитетног мониторинга.

Хоспиталне инфекције имају за последицу дуже коришћење болничких капацитета, удружени морбидитет као и усложњавање терапије у њиховом лечењу.

ЦИЉ РАДА

1. Сагледавање нивоа знања студената Медицинског факултета Универзитета у Приштини о болничким инфекцијама.

2. Упоредивање нивоа знања о НИ студената овог факултета који слушају предклиничке предмете са нивоом знања студената који слушају клиничке предмете.

МЕТОДЕ РАДА

У раду је коришћена студија пресека (Study prevalence). Испитивање је обављено маја 2001. године.

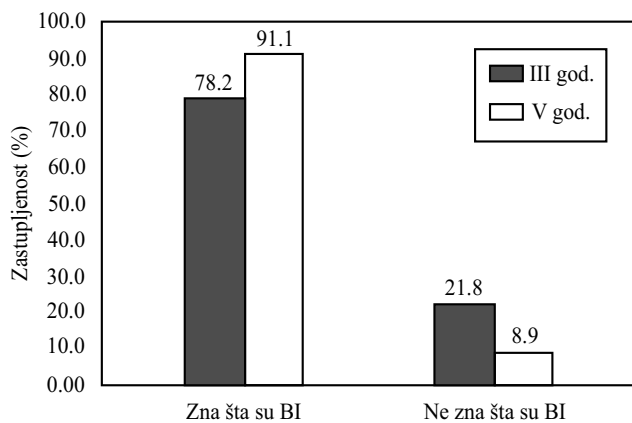
Узорак у испитивању су Били студенти III и V године Медицинског факултета у Приштини.

Инструмент испитивања је био упитник који је конципиран тако да је имао 28 питања, груписаних у 5 области:

- демографски подаци о студентима,
- ниво знања о НИ,
- препознавање ризика о НИ по здравствене раднике,
- економске димензије НИ,
- сагледавање бољих облика организовања наставе на Факултету ради стицања већег нивоа знања о НИ.

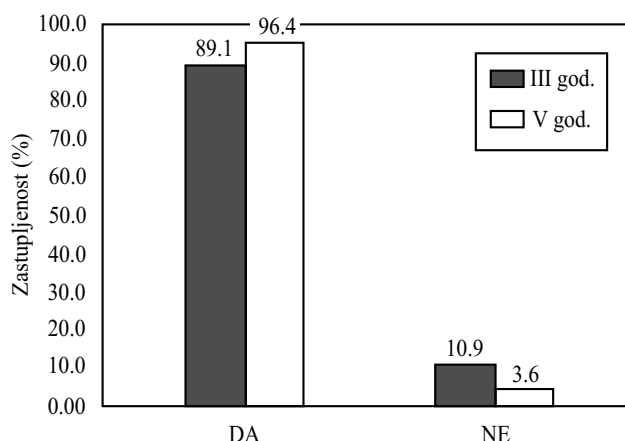
РЕЗУЛТАТИ РАДА

Резултати испитивања дати су на следећим графикама:

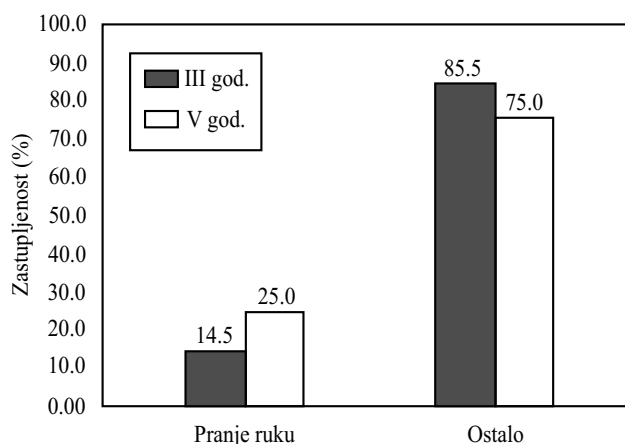

Графикон 1. - Шта су БИ?

Студенти V године су статистички значајно чешће давали тачне одговоре ($X^2=4,62$; $df=1$, $p<0.05$).

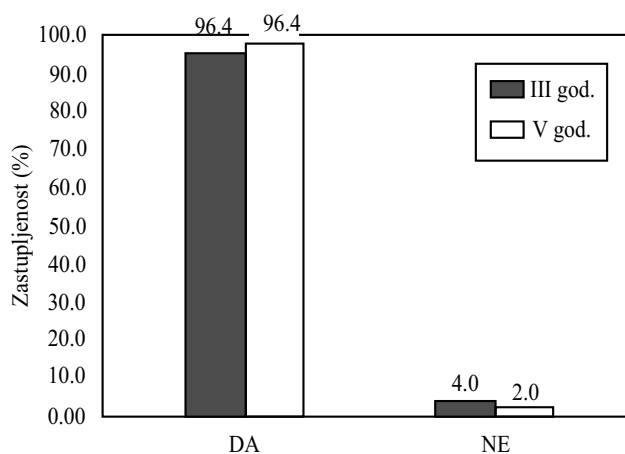

Графикон 2. - Да ли је могуће ирвенирајши БИ?

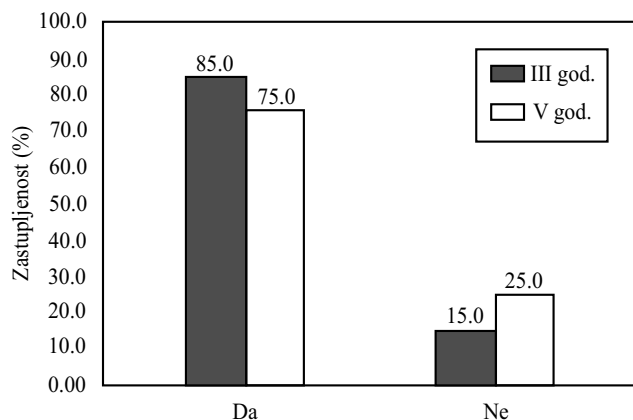

Графикон 3. - Која је основна мера ирвенције БИ?

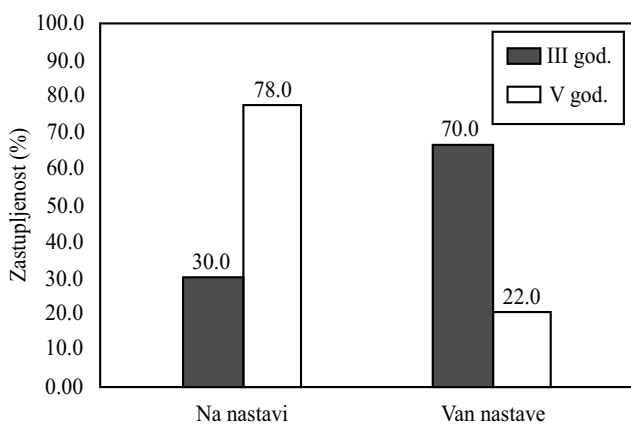
Нема статистичке значајности између студената III и V године у одговорима на ово питање. ($X^2=2,65$; $df=1$, $p>0.05$).

Графикон 4. - Да ли постоји професионални ризик од БИ за здравствене раднике?

Графикон 5. - Да ли су *по* потребна додатна предавања о БИ у шоку студија?

Графикон 6. - Где су стекли знања о БИ?

Око 75% студената V године знање о БИ је стекло на предавањима (53,6%) и вежбама (21,4%) из епидемиологије.

ДИСКУСИЈА

- Око 56% студената III и 64% студената V године свестан је аналогног начина преношења HIV са инфекцијама хепатитиса В и С.

- Студенти V године, високо статистички значајно, имају знања о постојању мултирезистентних сојева бактерија, као и о третирању грипа као HI,

- Приближно половина студената је свесна економске значајности HI,

- Готово сви студенти (94%) су свесни своје улоге у процесу настајања HI,

- На основно питање: како обезбедити бољу наставу на Медицинском факултету у Приштини, ради стицања потпунијих знања о HI, већи број студената V године (25) него III године (15) сматра да су потребна предавања на ову тему,

Око 75% студената даје податак да је знање о HI стекло на предавањима (53,6%) и вежбама (21,4%) из епидемиологије.

- Значајни су предлози студената о побољшању наставе у погледу стицања већег нивоа знања о HI. Они се могу систематизовати у следеће категорије:

- Боља организација практичне наставе, односно овладавање вештинама у сузбијању HI,

- Реорганизација наставе у смислу ближег контакта на релацији предавач-слушалац,

- Мултидисциплинарни приступ у расветљавању појма HI,

- Испитно питање о HI треба да је заступљено на више предмета у току студија.

ЗАКЉУЧАК

- Студенти без клиничког искуства имају основна знања о HI, док студенти који слушају клиничке предмете имају већи ниво знања о HI,

- Знања о HI се углавном стичу у току наставе из епидемиологије,

- Потребна је додатна едукација о HI,

- Додатни напор мора се уложити у реорганизацију наставе у смислу овладавања вештинама у сузбијању HI,

- Неопходно је обратити пажњу на рад у области васпитања за здравље, пре свега у смислу правиног прања руку, у циљу сузбијања HI.